

Moj otrok kašlja

Kaj je kašelj? Kašelj je pomemben refleksni mehanizem, ki pomaga pri čiščenju dihalnih poti. Hkrati nas kašelj tudi ščiti pred vdihnjem stvari iz okolja v pljuča.

Kašelj je pri otrocih pogostejši kot pri odraslih. Tudi zdravi otroci kašljajo. Včasih pa je kašelj simptom bolezni ali bolezenskega stanja.

Zvok otrokovega kašlja je lahko različen. Zdravnik vas običajno vpraša ali otrok "mokro" ali "suho" kašlja. O "suhem" kašlju govorimo kadar je kašelj dražeč, lahko se pojavlja v napadih in ob njem otrok ne izkašlje. "Moker" kašelj je običajno izrazitejši, ob njem lahko otrok izkašlja tudi sluz iz dihalnih poti. Kadar ob kašlju otrok izbruha sluz je ta običajno iz zgornjih dihal, predvsem iz nosu, saj je pri majhnem otroku težko iz nosu očistiti vso sluz, ki nastaja ob prebolevanju okužbe zgornjih dihal.

Kaj povzroča kašelj? Najpogostejši vzroki za kašelj pri otrocih so:

- okužbe dihalnih poti – največkrat okužba zgornjih dihalnih poti – prehlad, lahko tudi okužba spodnjih dihalnih poti – bronhiolitis, pljučnica,
- aspiracija tujka,
- astma,
- prirojene bolezni dihal,
- kašelj iz navade.

Kdaj moram z otrokom k zdravniku zaradi kašlja? Predvsem kadar je:

- otrok mlajši od 3 mesecev,
- ima ob kašlju težave z dihanjem – povišana frekvenca dihanja v spanju, dihanje s trebuščkom, ugrezanje medrebrnih prostorov,
- se mu je med hranjenjem ali igranjem zaletelo (hrana, majhni koščki igračk,...)
- ima več dni visoko telesno temperaturo, je zelo utrujen, zavrača tekočino in hrano,
- ima moker kašelj ob katerem izkašlje rumeno ali zeleno sluz,
- ima kašelj z napadi težkega dihanja in ob kašlju bruha – predvsem, če je v bližini več oseb s takšnimi simptomi,
- kašlja več kot dva tedna brez vmesnega izboljšanja stanja.

Za katere preiskave se bo zdravnik najverjetneje odločil? Zdravnik se bo za preiskave odločil glede na potek bolezni in glede na klinični pregled otroka. Lahko, da se bo odločil za:

- preiskave krvi – predvsem določitev vnetnih parametrov in diferencialne krvne slike,
- rentgensko slikanje prsnega koša,
- mikrobiološke preiskave – bris nožno-žrelnega prostora na virusne povzročitelje, žrela na atipične bakterije, izmeček na patogene bakterije,

- teste pljučne funkcije – predvsem pri sumu na astmo,
- bronhoskopijo – ob sumu na aspiracijo tujka.

V kolikor bo zdravnik ocenil, da je otrokovo stanje resno in, da so potrebne dodatne preiskave vas bo napotil na pregled ali sprejem v bolnišnico.

Kako se kašelj zdravi? Zdravljenje je odvisno od vzroka kašlja pri vašem otroku.

- Pri virusnih okužbah je zdravljenje enako kot pri prehladu.
- Pri bakterijskih okužbah otroku zdravnik predpiše ustrezen antibiotik.
- V kolikor je vaš otrok zares aspiriral tujek bo morda potrebna bronhoskopija z odstranitvijo tujka. Za poseg je potrebna splošna anestezija. Za poseg je potreben sprejem v bolnišnico.
- V kolikor otrok kašlja zaradi astme bo prejel ustrezna zdravila in navodila.

S čim lahko ublažim otrokov kašelj? Kašelj se pojavlja predvsem ob prebolevanju prehladnih obolenj zato so ukrepi enaki kot ob zdravljenju prehlada. Otrok naj počiva, uživa naj večkrat po malo tekočin. Če ima povišano telesno temperaturo mu lahko dajete zdravila za zniževanje povišane telesne temperature – antipiretike. Zdravila, kot je paracetamol ali ibuprofen imamo na voljo v obliki svečk, sirupa ali tablet. Pravilen odmerek je odvisen od telesne teže vašega otroka, zato se posvetujte z otrokovim zdravnikom, kakšen odmerek je zanj primeren.

Pri otrocih mlajših od 18 let ne dajajte Aspirina saj ta lahko povzroči resno bolezen imenovano Rejev sindrom!

Ali naj otroku dajem sirup proti kašlju? Ne. Kašelj je obrambni mehanizem, ki otroku pomaga pri ozdravitvi. Zdravila za umiritev kašlja za otroke niso primerna. Ta zdravila običajno ne pomagajo, in imajo lahko pri majhnih otrocih resne neželene učinke.

Ali je mogoče kašelj preprečiti? Možnost, da bo vaš otrok zbolel z kašljem lahko zmanjšate z naslednjimi ukrepi:

- skrbite za dobro higieno rok in kašlja – vaše in otrokove roke pogosto umivajte z milom in vodo, uporabljate lahko tudi razkužila za roke,
- izogibajte se prostorov v katerih je veliko ljudi,
- prehlajene osebe prosite naj otroka ne obiskujejo dokler se popolnoma ne pozdravijo,
- izogibajte se cigaretnemu dimu,
- redno zračite vse prostore v hiši,
- izogibajte se uporabi umetnih vonjev v stanovanju, kot so osvežilci zraka, eterična olja, detergenti v obliki pršila,
- odstranite majhne delce in oreščke iz dosega majhnih otrok,

V ČASU POGOSTIH OKUŽB DIHAL NAJ, V KOLIKOR JE TO MOGOČE, STAREJŠI SOROJENCI NE OBISKUJEJO VRTCA.